

Tadas Vizgirda: Mėgstamiausias mano pasakymas: „Neklauskite, ką jūsų šalis gali padaryti dėl jūsų, klauskite, ką jūs galite padaryti savo šaliai“

Tęsiant 2020 m. Nacionalinės bibliotekos Adolfo Damušio demokratijos studijų centro pradėtą sumanymą kalbinti ir plačiajai visuomenei pristatyti po 1990 m. į Lietuvą grįžusius išeivius ir jų indėlį į Lietuvos raidą, šio centro vadovė dr. Ilona Strumickienė pakalbino daugelio tarptautinių įmonių vadovą, Amerikos verslo rūmų Valdybos pirmininką Tadą Vizgirdą. Įdomu, kad įsiklausyti į šio žmogaus patirtis rekomendavo Vilniaus arkivyskupas Gintaras Grušas[\[1\]](#).

Pastaraisiais mėnesiais T. Vizgirdos vardą girdime pasakojime apie pirmąją lietuvišką trispalvę, pabuvojusią kosmose. Ją, T. Vizgirdos prašymu, 2021 m. rugsėjo 15 d. į kosmosą išskraidino saugių apmokėjimo sprendimų lyderės JAV kompanijos „Shift4“ įkūrėjas, verslininkas Jaredas Isaacmanas[\[2\]](#). Kosminė Lietuvos vėliavos odisėja yra tik vienas epizodas iš spalvingos T. Vizgirdos gyvenimo istorijos. Pirmosios, vos tris savaites trukusios kelionės į Lietuvą metu 1991 m., pašnekovas taip susižavėjo savo tėvų gimtine, kad panorė čia įsikurti. Ir nei periodiškai išjungiamas šilto vandens tiekimas, nei laukinis kapitalizmas XX a. 10-jame dešimtmetyje nesumažino šio pasiryžimo. Jau tris dešimtmečius Lietuvoje gyvenantis T. Vizgirda, ne tik sėkmingai kopina karjeros laiptais, bet ir prisideda prie Lietuvos valstybės ir visuomenės gerovės kūrimo.

Tadas Vizgirda. Asmeninio archyvo nuotr.

Kada buvo pirmas kartas kai Jūs apsilankėte Lietuvoje?

Atvykau 1991 m. vasarą.

O kaip atsitiko, kad priėmėte tokį sprendimą?

Mano įsėsėrė Dalia Navickaitė (Dalia Navickas) kartu su savo drauge nusprendė atsikraustyti į Lietuvą ir praleisti čia vasarą. Atvažiavau jų aplankyti, turėdamas „Eurorail“ bilietą[3].

Kiek Jums tada metų buvo?

1991 m. man buvo 22 m. Užsimečiau kuprinę ir vienas pirmą kartą iškeliavau į Europą. Miegodavau traukiniuose, nes pigiau buvo. Hosteliai man nepatiko, visą laiką bijojau, kad kažką pavogs. Šios kelionės metu pamačiau visą Europą. Tada nuvykau į Berlyną, į Tegel oro uostą. O iš ten į Lietuvą. Taip ir atvykau.

Vilniaus oro uostas pasirodė labai primityvus. Tuo metu nebuvo tokių *rankovių* išlipus iš lėktuvo, iš karto – laiptai, o už tvoros galėjai matyti

pasitinkančius žmones. Buvo tokia metalinė tvora, kurią, jei norėtum, galėtum replėmis perkirpti. Tik kitoj jos pusėj stovėjo automatais ginkluota sovietinė sargyba. Patikrino pasus ir viskas.

Mane pasitiko giminės bei įsieserė Dalia su savo drauge. Jos nuvežė į sodybą, kur pirmą kartą susipažinau su Lietuvos lietuviais (o jie kitokie nei Amerikos lietuviai). Važiavome pas gimines į Kauną, į Palangą. Mano įsieserė ir jos draugė Lietuvoje praleido visą vasarą, o aš – apie 3 savaites, bet mums visiems taip patiko, kad mes visi trys sugrįžom į Lietuvą. Amerikoje baigėm universitetus ir sakėm: – viskas, *varom* šešioms mėnesiams į Lietuvą. Tos trys savaitės buvo lyg užkandis, šeši mėnesiai – jau rimčiau.

O tuos šešerius mėnesius įsivaizdavote kaip turizmą?

Ne, dar išsilaikyti reikėjo, išbandyti, kas ta Lietuva yra, gal įsidarbinti, gal pradėti verslą. Ir visą tai suspėjau padaryti. Atvykome 1992 m. sausio mėnesį. Vienas iš didžiausių įspūdžių buvo Sausio 13-osios minėjime ant Mažvydo bibliotekos laiptų pamatyti Vytautą Landsbergį[4]. Man buvo toks *vau*, Landsbergis!!! Buvau jį matęs per televiziją, sėdėdamas Santa Monikos bare su draugais, bet pamatyti gyvai buvo tikrai nuostabu. Jis buvo lyg žvaigždė.

Pusryčiavome, pietavome ir vakarieniaudavome „Stiklių“ restoranuose ir kavinėse. Veršienos kepsnys su vyšnių padažu ir šampano taurė kainavo tik dolerį ir 25 centus, arba išvertus, 625 *vagnorkių*[5]. Čia buvo tikrai *vau*. Atvykau į Lietuvą su 1000 dolerių. 1000 dolerių – tai maždaug 1000 kartų į „Stiklius“[6]. Vis tiek paskaičiavau, kad reikės bandyti užsidirbti, nes, gi, norėjosi ir pakeliauti. Per sesės draugus mane dirbti pakvietė viena Lietuvos įmonė. Pasiūlė 100 dolerių mėnesinį atlyginimą. Galvojau, ar man verta keltis rytais už 100 dolerių? Kita vertus, vidutinis atlyginimas Lietuvoje tuo metu buvo 10 – 12 dolerių per mėnesį. Sutikau. Tada ne tiek pinigų reikėjo, kiek norėjosi išbandyti tą *lietuvišką* darbą. Padėjau tai įmonei įsigyti amerikiečių kompanijų produkcijos distribucines teises. Tik įdomu tai, kad jie niekad nežengė to kito žingsnio – nenupirko nei vieno konteinerio, nei vienos paletės tos amerikietiškos produkcijos. Dėl to jaučiausi kiek nejaukiai. Aš stengiausi – kalbėjausi su amerikiečiais, rašiau laiškus, skambinau telefonu, ir nieko nevyko. Gal penktą buvimo Lietuvoje mėnesį su dar vienu darbuotoju išėjome iš tos įmonės ir nusprendėme patys pabandyti kurti savo verslą. Šiek tiek santaupų dar turėjau, bet jų nebuvo gana, tai pasiskolinau pinigų iš vieno Amerikos lietuvio. Įgijome išskirtines „Zippo“ žiebtuvėlių[7] platinimo

Baltijos šalyse teises ir nupirkom tų žiebtuvėlių. Šis sumanymas tuo metu buvo genialus. Pardavinėjant žiebtuvėlius baigėsi mano šeši mėnesiai Lietuvoje. Ir nusprendžiau atgalinio bilieto į Ameriką nepanaudoti.

O ar buvo kažkoks terminas, kiek ilgai galėjote būti Lietuvoje?

Ne, mane ribojo tik bilietas. O šiaip ilgiau galėjau būti. Tai ir likau. Ėmiau po truputį kurtis Lietuvoje, stebėjau, kaip keičiasi ši šalis. Prisimenu, pirmais mėnesiais matydavau Gedimino prospekte didžiules eiles (po 30-40) žmonių, laukiančių šviežių bananų. Nors būdavo šalta, maždaug 20 laipsnių šalčio. Stebėjausi, kad žmonės dėl jiems nematytų produktų yra pasiryžę stovėti ilgiausioje eilėje. Vėliau kur kas labiau pradėjau vertinti tai, ką visą gyvenimą turėjau prieš savo nosį. Buvo ir kitokių patirčių. Draugai iš manęs juokdavosi, kai mama iš Amerikos man tualetinį popierių siųsdavo. Nebuvau Lietuvos pilietis ir negaudavau talonų. O tualetinį popierių tuo metu buvo galima įsigyti tik su talonais.

Mačiau, kaip po truputį ėmė pildytis parduotuvių lentynos. Susidraugavau su broliais Ortizais[8]. Jie atidarė pirmą vakarietišką parduotuvę, kuri išaugo į „Iki“ tinklą. Pirmą jų parduotuvė buvo Žirmūnuose, antrame aukšte. Šalia buvo Ritos Dapkutės[9] restoranas „Ritos smuklė“.

Mačiau, kaip kapitalizmas ateina į Lietuvą, kaip vystosi komercija. Lietuviai tada turėjo susitaupę pinigų, nes anksčiau nebuvo ko pirkti. Ir staiga atsirado prekių. Žmonės vis drąsiau domėjosi ir pirko naujus, nematytus produktus. Gal ir brangu buvo, bet norėjo išbandyti visus vakarietiškus produktus. Vėliau atsirado ir daugiau supermarketų, atsirado Juozo Budriko[10] parduotuvė (pasažas) „Pas Juozapą“, Pašilaičiuose. Ten buvo pilna amerikietišku produktų, pigesnių nei Amerikoje.

Bet labiausiai į akis krito tai, kad, kai atvykau į Lietuvą, žmonės eilėse naujovių laukė nesišypsodami. Aš vienintelis buvau toks, kuris su šypsena sakydavau „labas“. Amerikietiškas mandagumas Lietuvoje buvo neįprastas, žmonės galvodavo, kad aš gal išprotėjęs, kad šypsodamasis sveikinuosi su nepažįstamais. Tačiau mačiau ir besikeičiančias nuotaikas: kiekvieną mėnesį šypsenų buvo vis daugiau. Stebėjau ir gražėjantį Vilnių. Prisimenu ir popiežius vizitą į Lietuvą[11]. Pirmą pamačiau Landsbergį, o po to – popiežių. Džiaugiausi visomis naujomis patirtimis, kurias suteikė gyvenimas Lietuvoje.

Aš niekad nesu buvęs tas, kuris reklamuojusi, kad esu amerikietis. Mane išduodavo akcentas. Žmonės tais laikais gal ne visada ir suprastavo, ką aš sakau. 1993 m. susipažinau su savo būsima žmona Renata, o 1995 m. nusprendėme kartu kurti šeimą. Dėl šios priežasties ir po susidūrimo su „Vilniaus brigada“[\[12\]](#) nusprendžiau, kad man reikia mesti verslą ir kažką rimtesnio rasti. Visi mano iki tol turėti darbai bei vykdytos veiklos buvo laikinos, mažai susijusios su mano mokslais. Norėjosi stabilumo.

O Jūsų išsilavinimas yra vadyba?

Taip, tarptautinė vadyba. Visada traukė tarptautinis elementas. Visada norėjau išbandyti savo profesines jėgas ne tik Amerikoje, bet ir už jos ribų. Tais laikais nebuvo interneto, o darbai buvo randami per pažįstamus, arba per skelbimus „Lietuvos ryte“[\[13\]](#). Paskutiniuose laikraščio puslapiuose būdavo labai daug skelbimų.

Vieną dieną man paskambino būsima uošvienė ir pasakė mačiusi skelbimą, kad bendra JAV-Lietuvos įmonė ieško prekybos agentų. Man pasidarė įdomu, kuri čia įmonė. Pirmą kartą gyvenime atsispausdinau CV ir apsirengęs kostiumu, su kaklaraiščiu, nuėjau į pokalbį dėl darbo. Tai buvo kompanija „Sanitex“[\[14\]](#), Vilkpėdės gatvėje. O ten buvo tiesiog sandėlis. Įmonės atstovas peržiūrėjęs mano CV, iš karto pasakė, kad negalės manęs įdarbinti, nes buvau per daug kvalifikuotas, bet pažadėjo persiųsti informaciją į centrinę būstinę Kaune. Praėjus dienai, sulaukiau „Sanitex“ atstovės skambučio. Ji pranešė, kad įmonės savininkas norėtų su manimi susitikti ir paprašė atvykti į Kauną.

Nuvažiavau į Kauną, galvojau, kad įmonės būstinė bus kur nors centre, Laisvės alėjoje, o iš tiesų buvo viename miegamųjų rajonų. GPS tais laikais nebuvo, bet radau. Mane nuvedė į kambarį, kuriame buvo du žmonės – „Sanitex“ įkūrėjas ir tuometinis „Mars Lietuva“ vadovas. Tik jie tada man nepasakė savo pareigų. Peržiūrėję mano CV, jie ėmė klausinėti, ką aš žinau apie pardavimus, merchandising'ą[\[15\]](#), rinkodarą. Atsakinėjau į jų klausimus. Ir tuomet „Mars Lietuva“ vadovas manęs paklausė, ar nenorėčiau prisijungti prie „Mars“ (tuo metu „Masterfoods“[\[16\]](#)) ir būti *Country Manager*[\[17\]](#)? Man buvo 24 m. ir man pasiūlė direktoriaus poziciją didžiulėje kompanijoje, kuri turėjo gamyklą Klaipėdoje. Sutikau ir iš karto pradėjau dirbti. Gavau naują automobilį („Volvo“), mobilų telefoną (tokią didelę „Nokia“) ir 3 darbuotojus. Kaip kempinė bandžiau susiurbti visą įmanomą informaciją. Turėjau mokytis būti direktoriumi, nes anksčiau

neturėjau žmonių, kurie man dirbtų. Dar reikėjo ir lietuvių kalbą tobulinti, prašiau visų savo amerikiečių draugų kalbėti tik lietuviškai. Visi sutiko. Ir tą bandėme daryti, nors tai buvo beveik neįmanoma, bet vis tiek bandėm.

Įvyko mano ir žmonos vestuvės, o po dviejų metų (1997 m.) gimė pirmoji dukrytė. Tuo metu perėjau dirbti į kitą įmonę - GTECH[18]. Tai - amerikiečių įmonė, loterijų organizatorė. GTECH kartu su „Olifėja“[19] sukūrė loteriją „Perlas“. Tai buvo jų veiklos pradžia Lietuvoje. Tuo metu rinkoje startavo žaidimai „Jėga“ ir „Jėga2“. Aš prisijungiau prie „Teleloto“ starto. Šioje įmonėje pradirbau 7 metus. Paskutinius penkerius buvau generaliniu direktoriumi.

Tada GTECH man pasiūlė būti marketingo vadovu Europai, Artimųjų Rytų ir Afrikos regionui. Dirbau su visomis loterijomis, vysčiau momentinių bilietų strategijas, o taip pat ir kitų žaidimų strategijas. Gavau pasiūlymą tapti įmonės televizijų žaidimų vadovu. Sutikau ir tapau marketingo ir televizinių žaidimų vadovu. Kartu su naujomis pareigomis prasidėjo kelionės po visą pasaulį: Kalifornija, Naujoji Zelandija, Singapūras ir daugelis kitų pasaulio kampelių buvo lankomi nuolat.

Kartą žmona priminė, kad aš iš praėjusių 365 dienų net 288 buvau kažkur išvykęs. Grįžęs iš kelionės kompanijai pranešiau, kad išeinu. Nusprendžiau daugiau laiko skirti šeimai, vaikams. Kurį laiką buvau likęs be darbo, bet neilgai. Mane susirado „AirBaltic“[20] ir pasiūlė būti kompanijos vadovu Vilniuje. Aviacija mane lydėjo nuo mažens, daug išmokau iš mamos ir patėvio. Mama buvo naikintuvų F-14 ir SR-71 Blackbird dirbtinio intelekto programuotoja, o patėvis visą gyvenimą dirbo „Boeing“[21] - buvo Tarptautinės kosmoso stoties skysčių dinamikos inžinierius.

Per maždaug šešerius metus Vilniuje įrengėme „AirBaltic“ bazę su 7 lėktuvais, kurioje dirbo 300 žmonių. Skrydžius vykdėme 28 kryptimis. O tada 2007 metais prasidėjo ekonominė krizė ir latvių kapitalo įmonė nusprendė veiklą koncentruoti Rygoje. Teko uždaryti Vilniaus bazę, reisus, atleisti darbuotojus. Aš, kaip kapitonas skęstančiame laive, likau iki galo. Buvo nepaprastai sunku naikinti tai, ką taip ilgai kūrėme.

Tuo metu aktyviai dalyvavau „Gelbėkit vaikus“[22] ir Amerikos verslo rūmų[23] veiklose, turėjau kuo užsiimti, bet visgi reikėjo rasti naują kryptį, ką noriu daryti gyvenime.

Kartą man, kaip Amerikos verslo rūmų pirmininkui, paskambino vienas

potencialus narys – startuolis iš San Francisko, IT, išmaniųjų kasos aparatų gamintojas „Revel systems[24]“. Aš jiems padėjau užmegzti potencialią partnerystę su Lietuvos mokesčių inspekcija, dalyvavau jų susitikime su Mokesčių inspekcijos atstovais. Po susirinkimo, kuris puikiai praėjo, kompanijos vadovas man pasiūlė kartu dirbti.

Buvau keletą metų dirbęs su Ilja Laursu[25] jo įmonėje „Nextury Ventures“. Man labai patiko dirbti su jaunimu, domino *startuolių pasaulis* ir kai pasiūlė tapti startuolio dalimi, tai *šokau* į tą progą.

Veiklos pradžioje „Revel systems“ Lietuvoje turėjo vos 3 kontraktorius (inžinierius), o norėjo sukurti programavimo centrą, kuriame dirbtų 20-30 inžinierių. Lietuvos „Revel“ užauginau iki daugiau nei 100 žmonių. Deja, teko išsiskirti su šia kompanija, nes ji turėjo atleisti visą vadovybę – maždaug 30 žmonių. Ir aš buvau vienas iš jų. Kartu su manimi buvo atleistas ir pagrindinis technologijų žmogus (technological officer), iki šiol mano geras draugas. Vėliau jis susirado darbą „Harbortouch“[26] – Pensilvanijos įmonėje, kuriančioje mokėjimo kortelių apdorojimo sistemas. Jos veikla labai panaši į „Revel“, beveik konkurentai, bet truputį skiriasi verslo modeliai.

Kartą mano draugas paskambinęs pranešė, kad „Harbortouch“ vadovas nori atidaryti padalinį Europoje su 40 inžinierių ir pasiūlė pabandyti Jaredą Isaacmaną prikalbinti investuoti Lietuvoje. Greta Lietuvos buvo svarstomos galimybės investuoti Šiaurės Airijoje (Belfaste) ir Čekijoje (Prahoje). Žinoma, sutikau ir paruošiau viską „Harbortouch“ atstovų atvykimui.

Maždaug dešimties žmonių delegacija (Valdybos nariai) atskrido savo lėktuvu. Pirmas jų viešnagės Lietuvoje taškas buvo Prezidentūra. Supažindinau juos su Prezidentės komanda (pačios Prezidentės tuo metu nebuvo, bet jiems vis tiek padarė įspūdį), tada nuvykome pas Vilniaus merą Remigijų Šimašiu[27]. Visą valandą prakalbėjome su meru. Jie turėjo labai daug klausimų. Aplankėme ir keletą IT įmonių, kurios labai geranoriškai priėmė svečius ir viską parodė. Vėliau vakarienė su Mariumi Jurgilu[28]. Čia jie pasakė, kad Lietuva yra nereali šalis, Europos *silicio slėnis* ir, kad jie nebeskris nei į Čekiją, ar Šiaurės Airiją, o man pasiūlė vadovauti Lietuvos padaliniui. Aš sutikau. O po penkerių metų tas žmogus, su kuriuo tada kartu vakarieniavome, skrenda į kosmosą[29]. J. Isaacmanas Lietuvoje lankėsi penkis kartus ir turi labai didelę simpatiją Lietuvai.

Aš ne tik puoselėju lietuvybę, bet ir parduodu Lietuvą, kaip šalį, ne tik investicijoms, bet ir žmonėms kuriems gal ir reikia įrodyti, kad Lietuva yra išskirtinė. Visos įmonės, kuriose dirbau, tiki lietuviais.

Minėjote, kad kai atskridote pirmą kartą į Lietuvą, Jus pasitiko giminės. Ar iki atvykimo palaikėte kokius nors ryšius su giminaičiais?

Žinojau, kad teta Aldona yra, teta Pranutė. Tėvai palaikė ryšius, o aš ne. Prisimenu vokus, kur mėlynos-raudonos-mėlynos-raudonos rėmelis ėjo aplink ir sovietinius pašto ženklus. Juos gaudavome į namus labai dažnai, bet aš jų neatidarinėdavau. Čia buvo tėvų reikalas.

O iki 1991 m. kas Jums buvo Lietuva?

Tėvų kraštas. Reikia pasakyti, kad man nelabai patiko savaitgaliais lankyti šeštadieninę mokyklą, tautinius šokius ar lietuvišką chorą, bet man patiko lietuviški skautai, ateitininkai. Bet kai tekdavo visą savaitgalį praleisti lietuviškoje aplinkoje, man būdavo sunku *perjungti mygtuką* iš amerikietiško (vaiko) gyvenimo į lietuvių. Pirmadienį, kai ateidavau į pradinę mokyklą, draugai dalindavosi įspūdžiais, ką savaitgalį darė. Vieni žaidė beisbolą, kiti – žvejojo, o aš neturėjau kuo pasigirti. Man tai buvosunku. Aš negaliu sakyti, kad labai mylėjau tą lietuvybę. Man buvo svarbu, nes mano tėvams ir seneliams tai buvo labai svarbu. Mano mama[30] su patėviu[31] man padarė didelę įtaką lietuvybės klausimu paauglystės amžiuje (15 – 16 metų), kai galėjau eiti arba lietuvybės link, arba mesti ir sakyti: aš noriu būti amerikiečiu. Aš supratau, kad lietuvybę reikia žūtbūt išlaikyti. Ir net gi kaimynas Gintaras[32] mane retkarčiais veždavo į šeštadieninę mokyklą. Jeigu nesakė jis.

Ne, nesakė.

Su savo baltu Volkswagenu, su *vabalu*. Kai gavo teises, jis mane veždavo į šeštadieninę mokyklą, nes kaimynai buvom. Lietuvos nepriklausomybė buvo didžiulis įvykis. Visi buvo pasimetę. Kilo klausimai, ką daryti, kaip galime padėti Lietuvai? Buvo suprasta, kad reikia padėti ekonomiškai. Daug kas pradėjo pirkti butus, vėliau kai kurie – atsiimti savo žemę. Man, asmeniškai, tas klausimas „ką daryti?“ buvo labai *rūgštus*. Kai mes trise (aš su savo sese ir jos drauge) nusprendėm kraustyti į Lietuvą, tai daugelis mūsų parapijiečių galvojo, kaip paaiškinti, kodėl negrižta jų vaikai, kodėl negrižta jie patys. Pasilieka Amerikoje, nes siekia išlaikyti lietuvišką kultūrą. Ir tai yra gerai, viskas gražu. Šokių šventės

ir toliau vyksta. Ir viskas toliau eina kaip buvę, bet skaičiai ir aktyvumas mažėja. Kai Lietuva nepriklausoma tapo, atrodo, kad žmonės sau tarė, – ach, mūsų darbas baigtas ir Lietuva tegul pati vystosi.

Daug kas atvažiuoja aplankyti, bet tik nedaugelis prisideda prie Lietuvos, kaip šalies, vystymo. Ir aš juos suprantu 100 procentų, nes jie turi savo amerikietišką gyvenimą. Nepriklausomybę atkūrusi Lietuva buvo lyg šuniukas, įmestas į Atlantą ir privestas išplaukti. Išėiviai truputį pamokino, kaip plaukti. Turiu omeny, amžinatilsį Kazicką[33], visą Kazickų šeimą. Tai, ką jie padarė Lietuvai yra *nuostabu*. Yra ir daugiau tokių pavyzdžių. Nenoriu vardinti visų, kurie investavo į Lietuvą, bet jie pasitikėjo Lietuva.

Buvo ir kitų pagalbos Lietuvai pavyzdžių. Pavyzdžiui, mano mama su patėviu įsteigė labdaros fondą „Vaikų viltis“[34]. Jie iš karto po nepriklausomybės atkūrimo pradėjo rinkti aukas Amerikoje, kad galėtų padėti stipriai apdegusiems Lietuvos vaikams. Tuo metu apdegęs vaikas Lietuvoje neturėjo šansų į geresnį gyvenimą, jis buvo suvokiamas kaip invalidas.

Mano mama ir patėvis ėmė rinkti pinigus ir siųsti vaikus į Ameriką, kur juos nemokamai gydė Shriners ligoninėje. Fondas apmokėdavo vaiko ir vieno iš tėvų kelionę bei išlaikymą. Pradžioje buvo vienas vaikas, vėliau – kitas ir parapija ypatingai dideliu noru bandė padėti kuo daugiau vaikų.

Patėvis turėjo *nerealų* koldūnų receptą, kurio neatskleidė iki mirties. Jis pats savo rankomis 5 tūkstančius koldūnų per pora savaitgalių pagamindavo, kad galėtų koldūnų balių surengti. Koldūnų lėkštę paroduodavo už, tarkim, 50 dolerių, o išsinešimui ir už 200 dolerių. Koldūnų baliai buvo puiki aukų rinkimo platforma. Mačiau ką jie darė norėdami padėti Lietuvai, o ne pasipelnyti iš jos. Fondui puikiai sekėsi, bet jie pastebėjo, kad skraidinti pacientus į Ameriką yra neekonomiška, verčiau įrengti Santariškių vaikų ligoninėje nudegusių vaikų skyrių – apmokyti Lietuvos gydytojus, nupirkti įrangą. Taip ir padarė. Su labdara sekėsi taip gerai, kad jie ženkliai suremontavo dar ir traumatologijos skyrių Santariškių vaikų ligoninėje. Iki šiol mama padeda socialiai remtiniams Lietuvos vaikams – tvarko jų dantis, akis ir taip toliau, ir Santariškes labai palaiko. Mano mama yra Santaros klinikų Vaikų ligoninės paramos fondo[35] dalininkė, o aš esu jos atstovas čia Lietuvoje.

Tai į nevyriausybinių organizacijų, labdaros veiklą įsitraukėte per mamą?

T.V. Taip. Mačiau, ką jie daro ir sakiau, kad aš irgi noriu į tą laivą įlipti. Tada atsirado „Gelbėkit vaikus“ fondas. Pakvietė būti jo Valdybos pirmininku. Pamačiau, kad tais laikais fondas per daug išleidžia marketingui, administravimui ir panašioms dalykams. Apie 30 procentų. Tuo tarpu pasaulinis vidurkis buvo apie 15 procentų. Sumažinom šias išlaidas iki 8 procentų. Tokiu būdu 92 procentai liko vaikams.

Per veiklą šiame fonde man teko kartu su vaikų teisių kontrolieres komanda važiuoti į šeimų apsilankymus. Pamačiau, kokios problemos yra Lietuvoje. Mes taip šiltai ir patogiai gyvename Vilniuje, kad nematome, kas vyksta rajonuose ir kaimuose. Ir kai pamatai, tuomet nebegali pasiduoti, visą gyvenimą padėsi vaikams. Šiuo metu esu „Gelbėkit vaikus“ garbės pirmininkas ir jeigu jiems kažko reikia, visada padėdu.

Lygiai tas pats yra su Amerikos verslo rūmais. Nulis pinigėlių iš to, grynai savanorystė. Jau 12 metai kaip esu pirmininkas. Prisidedame prie Lietuvos ekonominės būklės gerinimo. Jeigu ekonominė padėtis gerės, tai ir Lietuvos vaikų tuose kaimuose šansai susikurti geresnį gyvenimą padidėja.

Užsiminėte, kad tik atvykus į Lietuvą iš kalbos, šypsenų buvo galima suprasti, kad Jūs - „amerikonas“. O kaip yra šiandien, ar dar kažkas pasako Jums, kad esate „amerikonas“?

Tai aišku.

Pasako?

Įvairių žinių portalų komentaruose visada, kai straipsnis yra.

Skaitote komentarus?

Ne, stengiuos komentarus neskaityti. Dukros kartais atsiunčia *screenshotus*[\[36\]](#).

O jus tai skaudina, ar Jums tai yra juokinga?

Čia Rusijos pinigai dirba, todėl ir nežiūriu. Šitų *trolių* tikslas yra Lietuvoje sumaištį sukelti. Ir aš jau nekalbu apie *specifinius* politikus. Deja, jų Lietuvoje yra ir tai labai gaila. Aš užaugau manydamas, kad rusai yra priešas, nes yra tam tikras sinonimas tarp sovietų ir rusų, ar ne? Bet tai nėra apie rusų tautybės žmones. Tai yra tik politika.

Turim įdomių kaimynų. Norisi, kad ten pokyčių vyktų, nes ta grėsmė nuolat kabo. Krymo krizės metu aš pats pradėjau degalų baką pilti iki viršaus. Aš tikiu, kad NATO mus pagal 5-ąjį straipsnį išsaugos, bet daug kas čia netiki. Labai daug lietuvių netiki, kad NATO įsikištų, jeigu iš Rusijos pusės būtų kažkokia agresija. Nors aš negarantuojau, aš tikrai pasitikiu kad NATO mus gintų.

Skaičiau, kad turite dvigubą pilietybę. Noriu paklausti, kaip sekėsi tvarkytis dokumentus Lietuvoje, pavyzdžiui, dėl pilietybės ir kitais atvejais.

Su pilietybe viskas buvo labai paprastai. Aš norėjau ją gauti, bet žinojau, kad tai ilgas ir sudėtingas procesas, tai prikalbinau savo tikrą sesę Rymantę (ji irgi atsikraustė į Lietuvą), susitvarkyti pilietybės reikalus. Sesuo viską padarė, o vėliau aš pasinaudojau jos surinktais dokumentais.

O kelintais metais Jūs gavote Lietuvos pilietybę?

Čia reiktų pasą patikrinti. Seniai. Jei gerai pamenu, 1995-1996 m. turėjau gauti. Bet kilo sunkumų su vaikais. Amerikos pilietybę vaikams aš iš karto išėmiau, bet kai joms atėjo laikas įgyti Lietuvos pilietybę (nes jos gimusios Lietuvoje, Amerikos pilietės, turėjo teisę į abi pilietybes, kaip ir jų vaikai (mūsų anūikai) tą patį turės), kilo problemų. Reikėjo praeiti ilgą biurokratinį kelią, kol pavyko gauti visus reikiamus leidimus.

Jūsų šeimoje grįžimo į Lietuvą atveju buvo daugiau, nesate vienintelis. Minėjote seseris, Jūsų tėtis[\[37\]](#) taip pat. Kaip čia atsitiko, ar jūs susitarėte?

Visiškai nesusitarę. Mano tėvas gyveno Hiustone (Teksase), o aš užaugau Los Andžele. Aš atvykau pirmas, tada sesuo (gal praėjus 4-5 metams po manęs). Bet jai buvo sunku priprasti, kad išjungdavo karštą vandenį trims dienoms (juokiasi). Aš tai vandenį ant plytos pastatydavau ir viskas gerai. Jai tai buvo problema ir ji grįžo atgal į Ameriką. Tėvas irgi panašiai, gal 5 metai po manęs, sugrįžo į Lietuvą. Ir man tai buvo staigmena. Tikrai nesitikėjau, kad tėvas iš paskos manęs eis. Matyt, gerą įtaką jam gyvenime palikau, kad iš paskos seka (juokiasi).

Šiaip, nustebino ir tėvo brolio, Algio (amžinatilsį), sugrįžimas. Amerikoje mes ne taip artimi buvom, bet Lietuvoje labai suartėjome. Jis į Lietuvą atsikraustė gal praėjus 2 metams, po to kai mes atsikraustėme. Jis buvo „Kraft foods“[\[38\]](#) (dabar

yra „Mondelez“) vyriausias finansininkas. Jį iš Kanados pasamdė ir jis atsikraustė į Lietuvą. Gyveno Rumšiškėse. Visada turėjau kam paskambinti ir pakalbėti apie buvusius laikus Šiaurės Amerikoje. Ir jis turėjo kam paskambinti ir pakalbėti. Buvo ne tik kolegos ir draugai lietuviai, bet ir užsienietis giminė, kuris gyveno šalia. Tai labai psichologiškai padėjo.

Daug kas atvažiuoja, pabūna ir tada po dviejų ar penkių metų grįžta į Ameriką. Labai mažai mano kartos Amerikos lietuvių liko, na tokių, kurie atvyko čia nepriklausomybės pradžioje: aš, mano netikra sesuo (jos draugė grįžo), Arūnas Pemkus [39](golfą kartu žaidžiame iki šiol). Panašaus amžiaus grįžusiuosius ant dviejų rankų galiu suskaičiuoti. Gal yra ir daugiau, bet aš jų nematau. Tai ir nežinau, ar jie vis dar gyvena Lietuvoje, ar ne.

Minėjote, kad turite abi pilietybes - JAV ir Lietuvos. O kaip jaučiatės? Ar maždaug vienodai amerikiečiu ir lietuviu, kaip sąveikauja tie dalykai?

Aš mąstau ir angliškai, ir lietuviškai. Dalis manęs visada bus amerikietis. Ir tai ne tik pasas, bet ir įvairūs kultūros elementai. Pavyzdžiui, jeigu aš į liftą įlipsiu ir kažkas į mane žiūrės, sakysiu „kaip sekasi?“. Šioje situacijoje aš būsiu amerikietis, sveikinsiuosi su nepažįstamais. Tai yra nuoširdumas, tai yra kultūra. Tai nėra kaip lietuviai sako, amerikiečių *falšyvumas*. Tai nėra vaidyba, tai yra kultūra. Daug kas galvoja, kad amerikiečiai iš viso neturi kultūros. Ne, jie tiesiog turi kitokią kultūrą ir tai yra jauna kultūra. Mano optimizmas yra labai amerikietiškas ir jis įkvepia kitus. Jeigu man bloga diena, tai aš to neparodysiu kitiems. Aš visuomet būsiu toks, kokį kiti norėtų matyti, kad būtų teigiamumas.

Kai kuriuose lietuviškose įmonėse mačiau, kaip direktoriai kumščiais daužo stalą. Man tai nepriimtina. Ir aš galvoju, kaip kvailai elgiatės, kad taip darote. 50 metų gyvenote prie sovietinės valdžios, o dabar patys norite būti *stalinais*. Aišku, nesakydavau jiems to, tik pagalvodavau. Bet padėtis keičiasi į gerąją pusę.

Aš dalinuosi amerikietiška, vakarietiška patirtimi, skandinavai labai daug ką davė, Europa davė, Amerika davė. Ir man tai yra džiugu, todėl aš niekada nebandysiu keisti kažkokį kultūrinį elementą, kur atsivežiau iš Amerikos. Yra svarbu puoselėti ir tuos amerikietiškus elementus čia.

Mano nuomone, Lietuvos visuomenei trūksta suvokimo, kad dviguba pilietybė, dviguba tapatybė yra ne grėsmė, o atvirkščiai - praturtinantis dalykas, atveriantis daugiau galimybių.

Absoliučiai.

Ir Jūsų atveju, jei nebūtų tos dvigubos tapatybės ir su ja susijusių patirčių, turbūt nebūtų atsiradusi Lietuvos trispalvė kosmose[40].

100 procentų. Tikrai ne. Esu *žiauriai* didelis Amerikos patriotas ir *žiauriai* didelis Lietuvos patriotas, bet labiau puoselėju Lietuvą, nes galiu daugiau pagalbos suteikti jai negu Amerikai. Nors nuo Trumpo[41] Amerikai labai daug pagalbos reikia. Amerika pasikeitė *žiauriai*, bet vis dar ją myliu. Tai yra mano antri namai. Kai 1994 m. nusukridau į Ameriką ir prieš grįžtant į Lietuvą (pasipiršti Renatai), mano mama paklausė, – tai jau viskas, Tada, grįžti namo? Nors tuo metu dar nežinojome, kad gyvensime Lietuvoje. Aš galvojau, kad gal ne, bet po vestuvių žmona man pasakė, kad ji nenori į Ameriką (juokiasi).

Tai iki vestuvių nebuvo aptarę šito klausimo?

Iki galo nebuvo aptarta. Aš galvojau, kur darbas mane ves, ten ir būsim. Gal kokioj Anglijoj ar Prancūzijoje, ar dar kur kitur, bet ji labai norėjo likti Lietuvoje.

Na bet žiūrėkite, kaip puikiai viskas susiklostė, padarėte ir tebedarote išpūdingą karjerą tarptautinėse kompanijose, nors ir gyvenate Lietuvoje. Ir Jūsų pavyzdys liudija, kad iš Lietuvos galima dirbti visame pasaulyje.

Ir yra labai *faina*, kai čia gali tiek daug išmokti, o tuo pačiu gali dalintis savo patirtimi ir daryti teigiamus pokyčius. Net jeigu vieno žmogaus gyvenimą Lietuvoje pakeičiau, tai yra žymiai geriau negu sėdėti kažkokiam ten dangoraižyje Amerikoje tarp sienelių ir būti eiliniu darbuotoju. Ne, man reikia daugiau. Aš noriu padaryti skirtumą.

Ir čia tą galite padaryti.

Absoliučiai.

Ir paskutinis klausimas. Turite nepaprastai daug vadybinės patirties, bendraujant su įvairiais žmonėmis, ką rekomenduotumėte Lietuvos valdžiai, kad būtų daugiau norinčių sugrįžti ir gyventi Lietuvoje, kurti, prisidėti prie jos gerovės kūrimo. Į ką pasiūlytumėte atkreipti dėmesį?

Yra Kenedžio[42] sakinytis: „Ask not what your country can do for you, ask what you can do for your country“[43], tai yra, negyvenkit tik dėl savęs, nedarykit visko

tik dėl savęs, darykit Lietuvai viską, nes jeigu viską darai Lietuvai, ir tau gerai, ir kitiems bus gerai. O Lietuvoje yra pas kai kuriuos įprasta – man šitas svarbu, tą ir darysiu, užtai, kad MAN svarbu, bet nežiūrima plačiau, kas yra svarbu visuomenei. Tęstinumo nebuvimas mane stipriai nuvilia šitoj šaly. Viena valdžia kažką gero padaro, tada ateina kita ir sugriauna, ką ankstesnioji darė ir kažką kitą daro. Reikia siekti tęstinumo, reikia žiūrėti, kas svarbu Lietuvai, o ne siauram žmonių ratui. *Special interests*[\[44\]](#) iš viso neturėtų būti.

Ir kaip dar reikia mums daugiau tolerantiškumo. Man yra žiauriai gėda kartais, kai matau, kad perėją juodai nudažo, ten, kur anksčiau vaivorykštinės vėliavos spalvos buvo. LGBT[\[45\]](#) žmonėms tai yra svarbus simbolis. Ir Lietuva į tai tikrai turėtų žiūrėti rimčiau. Rasizmo, antisemitizmo pasireiškimai negali būti toleruojami ir aš labai linkiu Lietuvai pakeisti šį požiūrį. Dabar dar tas *tradicinių šeimų*[\[46\]](#) judėjimas... Man yra labai apmaudu dėl jų veiksmų.

Niekados niekas nebus patenkintas valdžia. Aš už Joe Bideną[\[47\]](#) balsavau ir esu šiek tiek nusivylęs, ką jis padarė Amerikoje. Kadangi balsavau, galiu pasakyti, kad man nepatinka, ką jisai daro, arba nedaro. Bet tie, kurie nebalsuoja, negali nieko kritikuoti. Jeigu kažkas blogai kalba apie Lietuvą, aš jo dažnai klausiu, – ką padarei Lietuvai, kad manaisi turįs teisę kalbėti apie ją blogai.

Žmonės, kurie ateina į naują valdžią, jie gal iš tikrųjų kažką gerą bando padaryti, bet reikia mums irgi prisidėti prie to. Mes negalime tik sėdėti ir kritikuoti. Eikit patys, darykit kažką, padarykite skirtumą, būkit gerais piliečiais ir tada kritikuokite valdžią.

Labai ačiū už įdomų pokalbį, už skirtą laiką.

Šaltinis: Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka

[\[1\]](#) Gintaras Grušas (g. 1961) – Vilniaus arkivyskupas, iki atvykimo į Lietuvą, aktyvus lietuvių išeivijos bendruomenės narys.

[\[2\]](#) Jared Isaacman (g. 1983) – amerikiečių verslininkas, pilotas ir kosminių skrydžių dalyvis. Jis yra privačių oro pajėgų tiekėjo „Draken International“ ir mokėjimų tvarkytojo „Shift4 Payments“ įkūrėjas.

[\[3\]](#) „Eurorail pass“ – geležinkelio bilietas, leidžiantis važiuoti per 33 Europos šalis beveik visais geležinkeliais ir keliomis laivybos linijomis.

[\[4\]](#) Vytautas Landsbergis (g. 1932) – politikas, visuomenės veikėjas, meno, muzikos ir kultūros istorikas. 1990-1992 m. faktinis Lietuvos vadovas.

[\[5\]](#) Vagnorkės – bendrieji pinigai, bendrieji talonai (šnekamojoje kalboje vadinti vagnorkėmis, žvėriukais) – Lietuvos laikinieji pinigai, naudoti pirmaisiais atgautos nepriklausomybės metais ir pakeitę SSRS rublius, įvesti 1991 m. Neoficialus pavadinimas vagnorkės kilo nuo tuometinio premjero Gedimino Vagnoriaus pavardės.

[\[6\]](#) „Stikliai“ – restoranas Vilniaus senamiestyje, veikiantis nuo 1987 m.

[\[7\]](#) „Zippo“ – daugkartinis metalinis žiebtuvėlis, kurį gamina „Zippo Manufacturing Company“ iš Bradfordo (Pensilvanija, JAV).

[\[8\]](#) George’as, Oliveris ir Nicholas Ortizai – „Iki“ tinklo steigėjai.

[\[9\]](#) Rita Diana Dapkutė (g. 1961) – verslininkė, visuomenės veikėja, politikė. 1986 m. gruodžio mėn. atvyko į Lietuvą atlikti 10 mėnesių stažuotę Vilniaus universitete, stažuotę pratęsė iki dvejų metų. Jos metu vertė darbus leidykloms „Vaga“ ir „Mokslas“. 1989 m. įsteigė „SąjūdžioInfo, Inc.“. 1990 m. prisidėjo prie Sąjūdžio rinkiminių ir informacijos sklaidos darbų. Sąjūdžiui laimėjus rinkimuose Aukščiausiojoje Taryboje įsteigė Informacijos biurą, buvo šios įstaigos direktorė iki 1992 m.

[\[10\]](#) Juozas Budrikis – privataus prekybos centro „Pas Juozapą“ įkūrėjas.

[\[11\]](#) Turimas omenyje popiežiaus Jono Pauliaus II vizitas į Lietuvą 1993 m. rugsėjo mėn.

[\[12\]](#) „Vilniaus brigada“ – organizuota nusikalstama grupuotė, susikūrusi XX a. 9 deš. pabaigoje ir veikusi daugiausia Vilniuje.

[\[13\]](#) „Lietuvos rytas“ – dienraštis, leidžiamas nuo 1990 m. sausio 1 d

[\[14\]](#) „Sanitex“ - didmeninė prekybos ir logistikos paslaugas teikianti Lietuvos įmonė, įsteigta 1992 m.

[\[15\]](#) Merchandising - prekydėsta, reklamavimas parduotuvėje, tam tikrų parinktų produktų, gaminių ar paslaugų reklama mažmeninės prekybos punkte, naudojant stendus, skatinančius pirkti, nemokamai dalijant prekes ir dovanas, laikinai mažinant kainas ir t. t.

[\[16\]](#) UAB „Masterfoods“ - antrinė privačios pasaulinės korporacijos „Mars Incorporated“ įmonė - savo veiklą Lietuvoje pradėjusi 1993 m. Įmonę sudaro pardavimų padalinys Vilniuje ir maisto naminiams gyvūnėliams gamykla, kuri iš pradžių veikė Klaipėdoje, o nuo 1999 m. - Gargžduose. 2007 m. UAB „Masterfoods“ pakeitė pavadinimą į „Mars Lietuva“.

[\[17\]](#) Country manager - vadovas (generalinis direktorius) tam tikroje šalyje.

[\[18\]](#) „GTECH Corporation“ - žaidimų technologijų įmonė, įsikūrusi Providense, Rodo saloje, JAV. Ją 2006 m. įsigijo Italijos bendrovė „Lottomatica“, vėliau pavadinimas pakeistas į IGT (International Game Technology PLC).

[\[19\]](#) „Olifėja“ - Lietuvos loterijų bendrovė, įkurta 1992 m.

[\[20\]](#) „AirBaltic“ - 1995 m. Latvijoje įkurta nacionalinė oro linijų bendrovė.

[\[21\]](#) „Boeing“ - JAV aviacinė-kosminė ir gynybos korporacija.

[\[22\]](#) „Gelbėkit vaikus“ - nepolitinė, nereliginė ir nevyriausybinė vaiko teises atstovaujanti organizacija, siekianti ilgalaikių teigiamų pokyčių vaikų gyvenimuose.

[\[23\]](#) Amerikos verslo rūmai (The American Chamber of Commerce in Lithuania) - pelno nesiekianti, nevyriausybinė verslo asociacija, atstovaujanti daugiau nei 150 JAV, tarptautinių ir vietinių įmonių Lietuvoje. Įkurta 1993 m.

[\[24\]](#) „Revel Systems“ - iPad POS kasos sistemų kūrėja iš JAV, kurios produktas - daugiafunkcė kasos sistema, užtikrinanti ne tik įprastus atsiskaitymus, bet ir

atliekanti analitines funkcijas: apskaitos operacijos, finansinių ataskaitų formavimą, darbuotojų efektyvumo analizę.

[\[25\]](#) Ilja Laursas (g. 1974) – verslininkas ir investuotojas, kompanijų „GetJar“, „Nextury Ventures“ įkūrėjas.

[\[26\]](#) „Harbortouch“ – atsiskaitymo sprendimus prekybos vietoms visame pasaulyje siūlanti Jungtinių Amerikos Valstijų (JAV) kompanija, 2020 m. kompanija pervadinta „Shift4 Payments“.

[\[27\]](#) Remigijus Šimašius (g. 1974) – teisininkas, politikas, nuo 2015 m. Vilniaus meras, buvęs Lietuvos teisingumo ministras ir Seimo narys.

[\[28\]](#) Marius Jurgilas (g. 1979) – ekonomistas, Lietuvos banko Valdybos narys.

[\[29\]](#) 2021 m. rugsėjo 15 d. J. Isaacmanas pakilo į kosmosą su SpaceX kompanijos erdvėlaiviu „Dragon“. Tai buvo pirmoji istorijoje tik civilių asmenų ekspedicija aplink Žemės rutulį, žinoma „Inspiration4“ pavadinimu. Kartu su savimi į orbitą J. Isaacmanas pasiėmė ir 1 x 1,5 m dydžio Lietuvos vėliavą, kuri vėliau buvo perduota ekspozicijai į Lietuvos etnokosmologijos muziejų Molėtuose.

[\[30\]](#) Danguolė Navickienė (g. 1943) – kompiuterių specialistė, visuomenininkė, PLB pirmininkė (2012-2015), daugybės labdaros projektų sumanytoja.

[\[31\]](#) Jonas Navickas (g. 1933) – inžinierius, visuomenininkas. 1957-2002 m. dirbo „Boeing“ kompanijoje.

[\[32\]](#) Turimas omenyje Gintaras Grušas.

[\[33\]](#) Juozas Kazickas (1918-2014) – verslininkas, filantropas, ekonomikos mokslų daktaras.

[\[34\]](#) Turima omenyje nevyriausybė pelno nesiekianti organizacija „Lietuvos vaikų viltis“, susibūrusi Los Andžele. Organizacija rūpinasi sergančiais ir sveikatos problemų turinčiais vaikais bei jų šeimomis. „Lietuvos vaikų viltis“ padeda Lietuvoje esančioms vaikų ligoninėms bei jose dirbantiems medikams, parūpina geresnę medicininę įrangą.

[35] Turima omenyje - VŠĮ „Vaikų ligoninės paramos fondas“.

[36] Screenshot - momentinė ekrano kopija.

[37] Rimtautas Vizgirda (g. 1938) - verslininkas, filantropas.

[38] „Kraft Jacobs Suchard Lietuva“ (Mondelez Lietuva Production) konditerijos produktų įmonė.

[39] Arūnas Pemkus - verslo konsultantas.

[40] Turima omenyje tai, kad tarpininkaujant T. Vizgirdai, kompanijos „Shift4 Payments“ vadovas J. Isaacmanas į pirmąją civilių pilotuojamą kosminę ekspediciją „Inspiration4“ pasiėmė ir Lietuvos vėliavą.

[41] Donald Trump (g. 1946) - amerikiečių verslininkas, investuotojas, televizijos laidų vedėjas, knygų autorius, politikas, 45-asis JAV (2017-2021) prezidentas.

[42] Džonas Fidžeraldas *Kenedis* (angl. John Fitzgerald Kennedy) - 35-asis JAV prezidentas (1961-1963).

[43] *Neklausk, ką tavo šalis gali duoti tau, paklausk, ką tu gali duoti savo šaliai.*

[44] Special interests - specialieji interesai.

[45] LGBT - inicialai, kuriais apibūdinamos lesbietės, gėjai, biseksualūs ir translyčiai žmonės.

[46] Turimos omenyje 2021 m. pavasarį-rudenį vykusios protesto akcijos, kurios organizatorių teigimu buvo skirtos apsaugoti tradicines šeimos vertybes, išreikšti nepritarimą Stambulo konvencijos ratifikavimui bei Lietuvos valdžios vykdomai politikai.

[47] Joe Biden (g.1942) - JAV politikas, 46-asis JAV prezidentas (nuo 2021 m.).